

Зелени директни плащания

Дирекция „Директни
плащания и промоции“
МЗХ

Зелени изисквания:

- *Диверсификация на културите*
  - стопанства с обработваема земя между 10 и 30 ха: най-малко 2 различни култури (основната не превишава 75 %)
  - стопанства с обработваема земя повече от 30 ха: най-малко 3 различни култури (основната не заема повече от 75 %, а основната и втората култура не превишават 95 %)
- *Поддържане на Екологично насочени площи (ЕНП)*
  - стопанства с обработваеми земи над 15 ха трябва да поддържат минимум 5% от тях като ЕНП
- *Опазване на постоянно затревените площи*

Кога не се прилагат

- За ЗС с до 10 ха обработваема земя
- За ЗС с изцяло биологично производство
- За бенефициенти по схемата за дребни ЗС

- Диверсификация и ЕНП не се прилагат
  - когато 75% от обработваемата земя се използва за отглеждане на трева и тревни фуражи или е под угар, а останалата обработваема площ е не повече от 30 ха
  - Когато 75% от площта на стопанството е затревени площи или с трева и тревни фуражи и останалата площ е не повече от 30 ха

Въз основа на деклариранни данни за кампания 2014:

- 80.5 % от кандидатите по СЕПП са освободени от изискванията и за ЕНП и за диверсификация
- 3.6 % от кандидатите по СЕПП са освободени от изискванията за ЕНП, но трябва да спазват изискванията за диверсификация
- 62.5 % от кандидатите нямат постоянно затревени площи в заявленията си

Опазване на постоянно затревените площи (ПЗП)

- Забрана за разораване на екологично чувствителните ПЗП (Натура 2000)
- Запазване на съотношението ПЗП - общо заявена площ на национално ниво
  - създаване на слой „ПЗП“ и забрана за разораване и преобразуване на площите в слоя
  - изключение – със заповед на министъра на земеделието и храните, след преобразуване на същия размер други площи в ПЗП
- **При спазване на изискването за опазване на постоянно затревените площи, кандидатите с ПЗП получават СЕПП и зелено плащане**

Диверсификация на културите

- Броят култури трябва да могат да бъдат установени на полето в срока **от 15 май до 15 юли**
- В заявлението се посочват културите, които ще бъдат открити на полето в посочения срок
- **Задължението**: спазване на максималните проценти на културите, без задължение за ротирание

ЕНП

- Изискване само за обработваемите земи
- Трябва да бъдат разположени върху обработваемите земи или непосредствено до тях (допиращи се)
- Да са на разположение на заявителя (правно основание) и да има задължения по отношение на ЕНП
- Могат да бъдат част от допустимата площ по СЕПП (канавки до 2 м) или да бъдат извън допустимата площ, но да служат за изпълнение на зелените изисквания (редица дървета или полска горичка)
- Могат да се комбинират повече от един вид ЕНП

Видове ЕНП

Земя, оставена под угар

Тераси

Особености на ландшафта

Буферни ивици

Ивици хектари по краищата на гори

Площи с дървесни култури с кратък цикъл на ротация

Площи с междинни култури или зелена покривка

Азотфиксиращи култури

Особености на ландшафта

Елемент	размер
Живи плетове или обрасли с дървесна растителност ивици	до 10 м
Изолирани дървета с минимална ширина на короната	> 4 м
Редица от дървета с минимална ширина на короната и макс. разстояние между короните	4 м / 5 м
Група дървета с допиращи се корони	до 0.3 ха
Синори (полски граници), без земеделско производство	1-20 м
Езерца, вкл. ивица крайбрежна растителност с ширина до 10 м	до 0.1 ха
Канали за напояване или отводняване	до 6 м

ЕНП - ИЗИСКВАНИЯ

- Трябва да отговарят на изискванията за вид и размер на регламента и наредбата, ако редицата дървета е част от по-голям горски масив, не е ЕНП
- Ако част от ландшафтния елемент отговаря на изискванията за ЕНП – само тази част следва да бъде заявена като ЕНП
- 2018 г. – напълно изграден слой „ЕНП“ с включени всички стабилни във времето елементи, които отговарят на изискванията за ЕНП (стабилни във времето = 3 години)
- Заявяване: посочване на елементите като точков обект (дърво), линеен обект (редица дървета, тераса) или полигон (група дървета). Площта се определя въз основа на коефициентите за преобразуване и претегляне

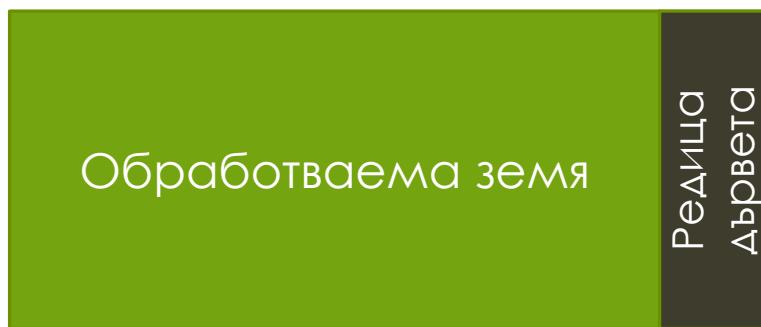
Коефициентите за преобразуване и претегляне на ЕНП

<i>Характеристики</i>	<i>Коефициент за преобразуване</i>	<i>Тегловен коефициент</i>	<i>ЕНП *</i>
Угари (за 1 м ²)	–	1	1 м²
Тераси (за 1 м.)	2	1	2 м²
Елементи на ландшафта:			
Жив плет/ обрасла с дървесна растителност ивица (за 1 м.)	5	2	10 м²
Изолирани дървета (за 1 дърво)	20	1.5	30 м²
Редици от дървета (за 1 м.)	5	2	10 м²
Групи от дървета (за 1 м ²)	–	1.5	1.5 м²
Синори (полски граници) (за 1 м.)	6	1.5	9 м²
Езерца (за 1 м ²)	–	1.5	1.5 м²
Канали и открити водни течения (за 1 м.)	3	2	6 м²
Буферни ивици (за 1 м.)	6	1.5	9 м²
Ивици допустими площи на границата между обработваеми земи и гори без производство (за 1 м.)	6	1.5	9 м²
Площи с дървесни култури с кратък цикъл на ротация (за 1 м ²)	–	0.3	0.3 м²
Площи с междинни култури или зелено покритие (за 1 м ²)	–	0.3	0.3 м²
Площи с азотфиксиращи култури (за 1 м ²)	–	0.7	0.7 м²

* Резултат от прилагането и на двата коефициента (тегловен и коефициент за преобразуване).

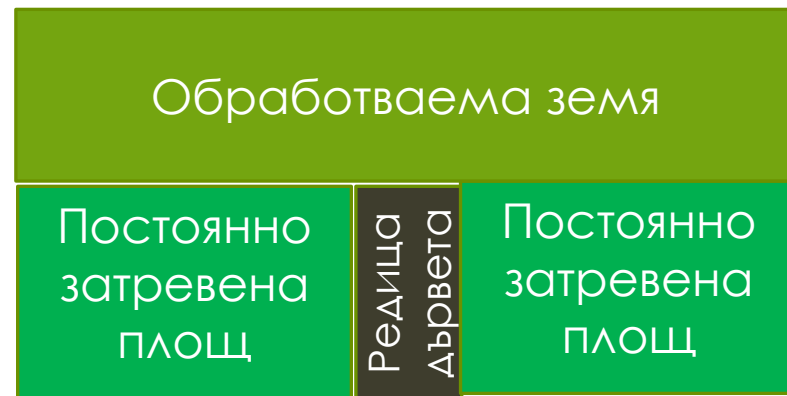
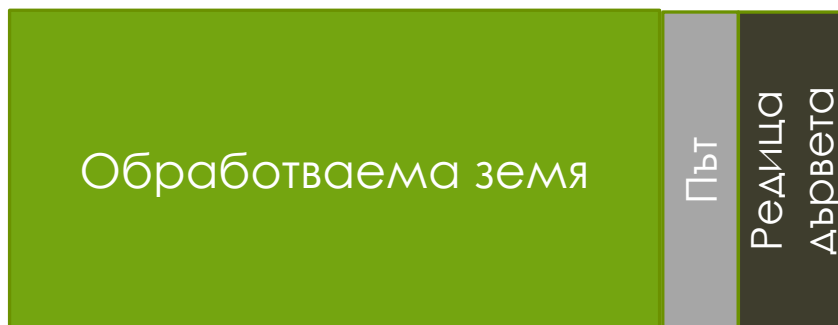
Допиращи се ЕНП

- ЕНП трябва да допира парцела по дългата си страна, независимо от това дали опира късата или дългата страна на парцела

Допустима ЕНП

Недопустими ЕНП

Допиращи се ЕНП - 2

- Ако едно ЕНП се допира до друго ЕНП, второто е допустимо само ако първото е част от допустимата площ на парцела

Редицата дървета не е допустима като ЕНП (канавката е над 2 м)

Канавката (с ширина до 2 м) и редицата дървета са допустими ЕНП

Канавката (с ширина до 2 м), синорът (с ширина до 2 м) и редицата дървета са допустими ЕНП

Елементи на ландшафта

Изолирани дървета и групи от дървета

Синори (полски граници)

Естествени езерца

Азотфиксиращи култури

- нахут, детелина, бакла, леща, лупина, грах, фий, еспарзета, звездан, соя, бурчак (горчив фий), фъстък, люцерна (алфалфа), боб (обикновен фасул), боб (апсержов боб, вигна)

Площи с дървесни култури с кратък цикъл на ротация

- тополи, върби, черна елша, сребролистна липа, полски бряст, леска, източен чинар и черница

Междинни култури

- Като междинни култури се засява смес от поне по един вид от всяка група
- Засяването се извърша преди 30 септември на годината на кандидатстване
- Не подлежат на реколтиране

Житни култури	Не-житни култури
ръж	грах
тритикале	фий
ечемик	звездан
пшеница	еспарзета
овес	леща
лимец	фасул
просо	нахут
сорго	бакла
метла	лупина
	бурчак
	соя
	синап
	репко
	фуражна ряпа
	рапица

Площи под угар

- Върху които не се извършва производство
- Извършена е една почвена обработка до 31 май на годината на кандидатстване
- На която се поддържа максимална височина на тревостоя от 0.5 м
- Няма пречка да се поддържа угар върху една и съща площ повече от 1 година

Санкции при зелените плащания

При неизпълнение на зелените изисквания:

- през 2015 и 2016 г.: площта по схемата за зелени плащания се намалява, в зависимост от степента на неизпълнение
- от 2017 г.: площта по схемата се намалява и се налага административна санкция както при наддеклариране по СЕПП
- при наддеклариране над 50% се налага санкция за бъдещ период и могат да бъдат засегнати плащания и по други схеми
- Повече информация на:
<http://www.mzh.government.bg/MZH/bg/ShortLinks/SelskaPolitika/direktniplashtaniq2015-2020/Polezninasoki.aspx>

Благодаря за вниманието!

dpppp@mzh.government.bg